

Aan de leden van het Bestuurlijk Overleg KRW

Den Haag, 4 april 2024

Geachte mijnheer/mevrouw,

De partijen die samenwerken in het Regionaal Bestuurlijk Overleg Rijn-West hebben grote zorgen over de schade door de rivierkreeften. De deadline voor het behalen van de KRW-doelstellingen komt snel dichterbij. De schade door de kreeften dreigt het bereiken van de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) en Natura 2000 in gevaar te brengen. Om de doelen te halen hebben we een gezamenlijke verantwoordelijkheid, waarbij het ministerie van LNV verantwoordelijkheid heeft voor het uitvoeren van het exotenbeleid.

Het ministerie heeft in het verleden gekozen voor een aanpak door de beroepsvisserij. Dit heeft het ministerie vastgelegd in de Visserijwet. De aanpak door de beroepsvisserij heeft geen merkbaar effect gehad. Wij zijn er verheugd over dat de Kamerbrief van 15 februari (36 410 XIV) aangeeft de mogelijkheid voor waterbeheerders om Amerikaanse rivierkreeften te bestrijden te willen verruimen. Dit is een eerste stap, maar niet voldoende voor een effectieve aanpak. Het vraagt een aanpak via preventie, ecologisch herstel en waar nodig ook afvangen van rivierkreeften.

De problemen als gevolg van de aanwezigheid van rivierkreeften zijn groot en urgent. De aanwezigheid en explosieve groei van deze invasieve exoot zorgt voor schade aan het watersysteem, zoals schade aan ecologie en waternatuur en aan oevers en aan waterkeringen. In verschillende wateren is zelfs sprake van achteruitgang van de biodiversiteit en waterkwaliteit, wat strijdig is met het achteruitgangverbod vanuit de KRW-verplichtingen. De waterbeheerders: Rijk, provincies, waterschappen en gemeenten en in het bijzonder vanuit het exotenbeleid het ministerie van LNV hebben een taak om dit te voorkomen. Niet voor niets benoemt het advies “Goed water goed geregeld” de verantwoordelijkheid van verschillende ministeries: “De beleidsterreinen waar activiteiten spelen met impact op watersystemen behoren niet alleen tot de portefeuille van de minister en staatssecretaris van IenW, maar ook tot die van de minister van LNV, de minister voor N&S en de minister voor VRO.”

Het is dringend gewenst om op zo kort mogelijke termijn te starten met het voorkomen van verdere schade in (prioritaire) gebieden en herstel van de schade aan het ecosysteem als gevolg van rivierkreeften. Dit vraagt een aanpak met als einddoel een veerkrachtig water- en ecosysteem. Afhankelijk van het gebied zal de aanpak verschillen, naast maatregelen voor herstel van het ecosysteem zal in een aantal gebieden afvangen nodig zijn als onderdeel van de aanpak. Met de bestaande ervaring uit pilots en onderzoeken is voldoende kennis aanwezig om op een grotere schaal aan de slag te gaan. De ervaring die hiermee wordt opgedaan is toe te passen om volgende projecten nog effectiever te maken (lerend implementeren).

Wij dringen erop aan, dat op korte termijn een volgend overleg tussen de minister van Infrastructuur en Waterstaat en de bewindshouders van LNV over aanpak en verantwoordelijkheden op korte termijn plaatsvindt. Wij dringen er verder op aan om het rapport van de Universiteit Utrecht over dit onderwerp op korte termijn openbaar te maken.

Daarnaast vragen wij het ministerie van LNV – in lijn met de RLI Adviesbrief- om, conform haar verantwoordelijkheid, in de prioritaire gebieden over te gaan tot maatregelen ter voorkoming van verdere schade, waar nodig ook met wegvangen van de kreeften met ingang van januari 2025. Wij vragen het ministerie met een voorstel te komen voor een concrete aanpak voor het jaar 2025, inclusief een kostenschatting. Het is gezien de urgentie van de problemen ongewenst dat 2025 een verloren jaar wordt. Dit vooruitlopend op een structurele oplossing. Wij zijn uiteraard bereid om aan het opstellen van zo'n voorstel mee te werken.

Gezien de urgentie van deze problematiek verzoeken wij U dit verzoek over te brengen aan het ministerie van LNV en haar vragen op korte termijn een reactie te geven.

Namens onderstaande samenwerkingspartners Rijn-West,
Hoogachtend,

Mevrouw J. Baljeu
Voorzitter RBO Rijn-West
(Gedeputeerde Provincie Zuid-Holland)

Provincie Zuid-Holland
Provincie Noord-Holland
Provincie Utrecht
Provincie Gelderland
Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard
Hoogheemraadschap van Delfland
Hoogheemraadschap van Rijnland
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden
Waterschap Rivierenland
Waterschap Hollandse Delta